

22

EGGOTE

1979 Vasaris

EGLUTė

1979 vasaris

TURINYS

- 3 KELIONĖ, G. Ješmantienė
- 4 SLAPTASIS DIENORAŠTIS, Vėjūnė
- 13 LKB KRONIKA
- 16 VYTAUTO SAPNAS, R. Stroputė
- 18 GRIŠIM, P. Kozulis
- 19 MISLĖS
- 20 AKYS, I. Grigaitienė
- 24 GALVOSŪKIAI, R. Račkauskienė
- 28 VAIKU KŪRYBA

PIEŠINIAI

- 1979 m. viršeliai — Jono Tričio
Skyriu vinjetės — Zitės Sodeikienės
Kitos iliustracijos:
A. Sruoginienės — 3
J. Paukštienės — 4
A. Muliolytės — 4
A. Sutkuvienės — 5, 6, 9, 12
K. Juzaitytė — 11
Ses. Mercedes — 13
E. Muliolienės — 14, 18
P. Osmolskio — 16, 24, 25
P. Augiaus — 19
I. Grigaitienės — 20, 21, 22, 23

REDAKCIJA

Vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė, skyrius tvarko: gamtos — I. Grigaitienė, kalbos — R. Račkauskienė, pasakų — A. Vygantienė.

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakcija taiso ir tvarko savo nuožiu. Be redakcijos leidimo "Eglutėje" spausdintų rašinių bei piešinių kitur prašome nespausdinti.

EGLUTĖ — vienintėlis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Leidžia ir spausdina Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, Conn. 06260. Administratorė — Danguolė Sadūnaitė. Prenumerata metams — \$7.00, vieno numerio kaina — \$0.75.

THE LITTLE FIR is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, Connecticut 06260. Yearly subscription—\$7.00; single copy—\$0.75. Second class postage paid at Putnam, Conn. 06260
EGLUTĖ (THE LITTLE FIR) — (USPS 169-200)

KELIONĖ

Giedrė Ješmantienė

Pastatysiu aš lėktuvą
Su ilgais, plačiais sparnais
Ir nuskrisiu į Tėvynę,
Ties mamos gimtais namais.

Pažiūrėsiu aš iš aukšto,
Ar daug brolių ten miške
Ir pasveikinsiu visus juos
Su trispalve ir daina.

aldona. '70

SLAPTASIS DIENORAŠTIS

Vėjųnė

Vasario mėnuo ritosi pirmyn su sniegais. Snigo ir šalo, šalo ir snigo. Vasario šešioliktos rytas išaušo šviesus, spinduliuotas.

Snieguota Raudonosios armijos gatve būrelis vaikų bėgo į mokyklą. Pirštiniuotom rankom mojavo mamytei sudiev.

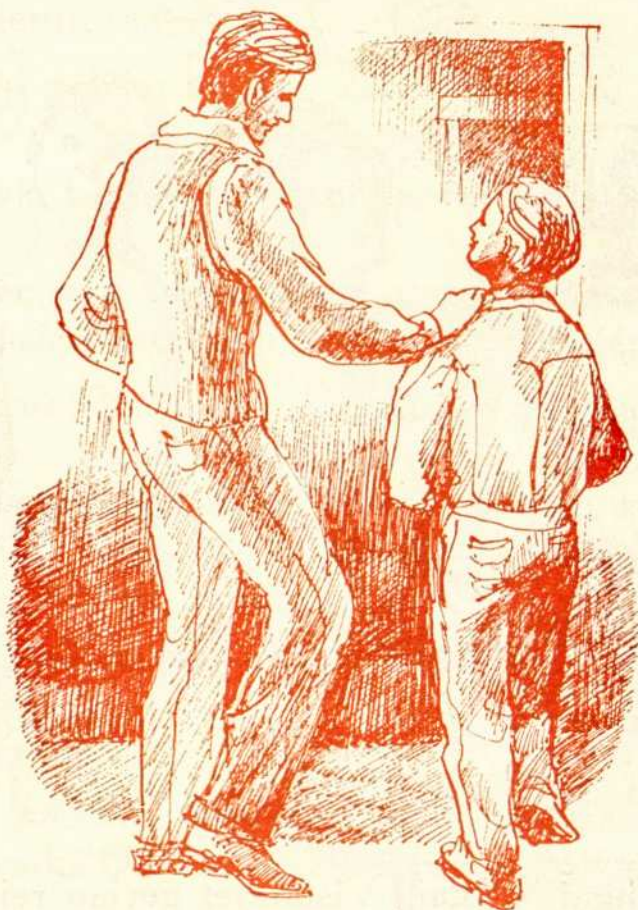
— Sudiev, mamute . . . Su . . . diev . . .

Ziūrėdama į tolstančius vaikus, ponja Karsakienė pagalvojo: “Ak, tie mano vieversiuikai! Namai būtų tušti ir nykūs be jų.”

Ji uždarė duris. Ir staiga baimė suspaudė jos širdį. Nors vaikai buvo pamokyti, kaip laikytis mokykloje, kad be reikalo nekalbėti apie bažnyčios lankymą, bet dabar mokytojai vis dažniau klausinėdavo. Juk vakar visa šeima dalyvavo Mišiose. Aras procesijoje nešė žvakę, o Lina giedojo chore.

— Vaikai, gyvename sunkiais laikais, — mokydavo vaikus tėvas. — Nuo mažens turite išmokti nekalbėti, ko nereikia. Bet taip pat noriu, kad būtumėte tiesūs ir tvirti. Atsiminkite, kad esame Dievo kariai. Karys be reikalo neieško pavojaus, bet jis ir nebėga, kai reikia tiesą ginti.

Visi vaikai labai mėgdavo tuos vakarinius pokalbius su tėtuku. Paruošę pamokas, susirangydavo į savo patalus. Tada kiekvienas pasipasakodavo dienos nuotykius.

— Šiandien mano vienas sąsiuvinys dingo iš suolo, — pasiskundė Aras. — Nežinojau, ar skūstis mokytojai, ar ne.

— O kaip kitiems atrodo? Kas geriau tokiu atveju daryti? — paklausė tėvelis.

— Man atrodo, kad geriau per greitai nesiskūsti. Geriau pirma draugų paklausk, ar kas tą sąsiuvinį matė, — pasakė Darius.

— O gal ir namie palikai, — pridūrė Lina. — Gal visai to sąsiuvinio į mokyklą neatsinešei.

— Teisingai, vaikai. Visuomet geriau reikalą pirma gerai ištirti.

— O aš vieną reikalą tai jau gerai ištyriau! — staiga pašoko Aras. — Lina kažką slapta rašo!

— Oho, slapti raštai! Kai padarys kratą, tai bus, —
ėmė juokauti Darius.

— Prikaskit liežuvius! — atšovė Lina. — Ne jūsų reikalas.

— Kas čia apie kratas? — paklausė išsigandusi mama.

— Juokauti apie tokius dalykus netinka, — pasakė tėtis. — Patys gerai žinote kodėl. O ir mamutės negasdin-
kite be reikalo.

— Ir aš mačiau, kad Lina rašo, — įsiterpė ir Žibutė,
supdamasi ant tėvelio kojų. Ji dar tik darželinė, didelių
problemų neturėjo.

— Ką tu galėjai matyti, Žiba? Ar katę po lova? —
pyko Lina.

— Nepyk, Linute. Jei patinka, tai ir rašyk, — ramino
tėvelis.

— Sakei, kad turime būti atviri vienas kitam, tėti.
Lina turi pasisakyti, ką ji rašo, — susikarščiavo Darius.

— Ot ir ne! Tai mano asmeniškias dalykas, — atšovė
Lina.

— Ar dienoraštį rašai, Linute? Jei taip, turi teisę lai-
kyti paslapyje. Bet pats faktas juk nepaslaptis. Tuomet
visi gerbsime tavo privatumą.

Lina nuleido galvą. Ji tyliai pratarė:

— Ne dienoraštį, tėveli... Tik kai kuriuos įvykius
užrašau.

— Tėti, kad žinotum, ... septintoje klasėje užvakar!
— staiga pasakė Darius. — Tik šiandien Mikas man viską
papasakojo.

Visi vaikai sukluso. Jau daugelis šnabždėjos, kad kas
tai buvo įvykę. Buvo pasklidę visokie gandai.

— Septintosios klasės auklėtoja šitaip pasakė mokiniam, — pasakojo Darius. — “Visi žinome, kad į Dievą tiki tik neišauklėti žmonės. Leninizmas yra tikroji žmonijos šviesa. Manau, kad šioje klasėje nebus nė vieno, kuris tikėtų religiniais prietarais”.

— Tada vienas septintokas — Jurgis — ėmė ir pakėlė ranką. “Aš tikiu į Dievą ir tikėsiu!” pasakė. Ir visi mokiniai pakėlė rankas: “Ir aš tikiu”. Auklėtoja tik paraudo, trenkė vadovėlį ant stalo ir išėjo iš klasės. Mikas sakė, kad nieko tiems vaikams nedarė. Negi visą klasę galėtų iš mokyklos išvaryti? . . . — baigė Darius.

— Ir mūsų klasėje panašiai buvo, — prasitarė Lina. — Geniukas, tas mūsų klasės juokdarys, buvo pašauktas prie lentos. Mokytoja liepė jam užrašyti tris įrodymus, kad Dievo nėra. O Geniukas jai pasakė: “Ponia mokytoja, jūs tokia didelė, ir nežinot, kad Dievas yra!”

Visi vaikai sukikeno.

— O kitą kartą mokytoja klausė mano draugės Rimos, ar ji gieda bažnyčioje, — vėl pasakojo Lina. — Va, paskaitysiu jums, kaip ten buvo.

“Mūsų klasės mokytoja šiandien iššaukė Rimą priešais visą klasę.

— Ar lankai bažnyčią? — klausė mokytoja.

— Mano tėvai lanko ir aš lankau, — pasakė Rima. — Juk ir valdžia sako, kad tikėjimas yra asmenišką kiekvieno žmogaus dalykas.

— Ir giedi bažnyčioje? — vėl klausė mokytoja.

— Giedu.

— Kas tau liepia giedoti?

— Niekas neliepia. Kas gaidžiui liepia giedoti? Gieda ir tiek.”

— Visa klasė kad ėmė juoktis. Maniau, kad Geniukui ir šonai susprogs, — pridėjo Lina. — O mokytoja ėmė šaukti: “Tylos! Visai klasei sumažinsiu elgesio pažymį!”

— Jau laikas gulti, vaikai. Bus gana, — tarė tėvas. — Tik atsiminkite tai, ką tiek sykių esu jums sakęs: atsarga gėdos nedaro. Namuose išsipasakoti galima. Bet kitur tai neplepėkit. Dažnai tylą gera byla. O dabar — sukalbėkime vakaro maldą. Gerasis Dievas teduoda mums išmin ties, kada drąsiai jį išpažinti ir kada tylėti.

Po šio pokalbio kelios dienos praėjo ramiai. Vaikai kasdien ėjo į mokyklą. O po pamokų visi bėgdavo čiuožti. Ir taip vasaris slinko į pabaigą.

Paskutinę vasario dieną dangus buvo apsiniaukęs, lyg prieš audrą. Ponas Karsakas darbovietėje šaukiamas prie telefono.

— Prašom tuojau pat atvykti į mokyklą atsiimti vaikų, — kalbėjo moteriškas balsas.

— Atsiimti vaikų? — nustebo Karsakas. — Jie patys namo pareina.

— Už drausmės laužymą jūsų vaikai šalinami iš mokyklos, — pasakė balsas ir padėjo telefono ragelį.

Už penkiolikos minučių Karsakas buvo mokykloje.

— Drauge mokytoja, prašau man paaiškinti, kokiam drausmės punktui mano vaikai nusikalto.

— Jie lanko bažnyčią, dalyvauja procesijose, gieda chore, — atkirto mokytoja.

— Ar čia nusižengimai mokyklos drausmei? Kodėl nešalinate komjaunuolių, kurie daužo bažnyčių langus, žaloja kapų paminklus, laužo kryžius?

— Čia ne mokyklos reikalas. Tai priklauso milicijai.

— O kam priklauso vaikų auklėjimas? Ar milicijai?

— Drauge Karsakai, imk savo vaikus ir eik iš čia! — piktai atrėžė mokytoja.

— Einu. Bet nemanykite, kad tamsta laisvai galite terorizuoti vaikus dėl tikėjimo. Mes tėvai irgi turime savo teises.

Darius, Aras ir Lina jau laukė prie durų su savo knygų krepšeliais. Juos supo būrelis draugų.

Linos klasės durys buvo praviros. Staiga Linos klasės draugė Audra pakilo iš suolo ir atėjo į koridorių, kur stovėjo auklėtoja, ponas Karsakas ir vaikai. Audra buvo pirmoji mokinė ir išrinkta visos klasės seniūnė.

— Jei šalinate dėl tikėjimo, tamsta mokytoja, ne visus išskaičiavote. Ir aš tikiu ir į bažnyčią einu. Jei tai nusi-kaltimas, einu namo.

Ir kiti Linos klasės draugai ėmė rinktis savo knygas ir sąsiuvinius. Klasėje liko tik du ar trys vaikai, kurie baimingai žvilgčiojo vienas į kitą.

— Tai ką, drauge mokytoja, ar tušties suolams pamokas dėstysite? — paklausė Karsakas.

— Perspėju jus, drauge Karsakai. Skaitykitės su žodžiais.

— Tai galioja ir tamstai, — atrėžė jis.

Tą dieną visas būrys vaikų išėjo iš mokyklos. Po kelių dienų buvo paskelbtos žiemos atostogos.

— Kasdien galime eiti čiuožti! — džiaugėsi Aras.

— Ir taip man ta mokykla įkyrėjo! — pritarė Darius.

O Lina tik sėdėjo savo kamputyje ir rašė ir rašė.

Vakarais, tėvelis kalbėdavo vaikams:

— Svarbu nebijoti. Kai ateina laikas, turime būti tvirti, kaip granito stulpai. Žinokite, kad tiesa visuomet laimi. Jei kartais tenka dėl jos pakentėti, tai didelė garbė. Dievas padeda tiems, kurie jį myli.

Pasibaigus „atostogoms“, mokyklos direktorius ap-
lankė visų vaikų namus. Visiems buvo įsakyta sugrįžti į
mokyklą. Ligi mokslo metų pabaigos vaikai daugiau ne-
buvo klausinėjami ar išvarinėjami iš mokyklos.

Pas Karsakus po kiek laiko apsilankė vienas žmogus.
Po ilgo pasikalbėjimo su Lina ir jos tėveliu, jis išsivežė
Linos slaptąjį dienoraštį.

— Niekas nesužinos, kam priklauso, — tarė jis. — Tu
pati nustebtum, Linute, jei žinotum, kur atsidurs tavo ma-
žoji kronika. Kaip tavo tėvelis sakė, tiesa visuomet laimi.

“Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika” yra slaptas raštas, kuris rašomas ir spausdinamas Lietuvoje nuo 1972 m. Yra ir daugiau tokių slaptų raštų, kurie perduodami iš rankų į rankas. Jie pasiekia Ameriką ir kitus laisvus kraštus. Žmonės, kurie šiuos raštus rašo ar perduoda kitiems, rizikuoja savo gyvybę, kad mes žinotume, kaip komunistai juos persekioja. Jie nori, kad tikra tiesa būtų žinoma.

“Kronikoje” užrašyta kur ir kada Lietuvoje žmonės yra persekiojami dėl tikėjimo. Net mokiniai mokyklose yra persekiojami. Ateistai mokytojai bando juos priversti įstoti į komunistines organizacijas kaip pionierių ir komjaunuolių. Daugelis mokinių priešinas ir neatsizada savo tikėjimo.

Cia yra kelios ištraukos iš "Kronikos", kur kalbama apie mokinius.

MILAŠAIČIAI

1975 m. vasarą Milašaičių pašto laiškininkė su savo dukrele tvarkė pašte korespondenciją. Mergaitė turėjo su savimi maldaknygę, kurią pasidėjo ant lango pašte. Tuo metu į paštą įėjo mokytoja Ušinskienė, kuri, pamčiusi maldaknygę, pradėjo mergaitę barti ir taip supyko, jog pagriebusi maldaknygę, įmetė ją į šiukšlių dėžę ir, šiurkščiai pastūmusi mergaitę, išbėgo pro duris.

Mergaitė išsiėmė maldaknygę iš šiukšlių dėžės, nuvalė ją ir pabučiavo. Žmonės, tuo metu buvę pašte ir matę visą įvykį, pasipiktino. Kaip gali mokyti. Ušinskienė auklėti tikinčiųjų vaikus? Kas jai suteikė teisę stumdyti mergaitę?

PALANGA

1976 mokslo metų pradžioje Palangos vid. mokyklos II klasės auklėtoja Juknaitienė paklausė mokinių, kurie iš jų tiki Dievą, lanko bažnyčią, meldžiasi; kas juos moko poterių, vedasi į bažnyčią? Visa klasė prisipažino, kad tiki Dievą, lanko bažnyčią kartu su tėveliais, meldžiasi. Dauguma pasisakė buvę pirmos šv. Komunijos. Pats mažiausias klasėje mokinukas

prisipažino: “Aš dar išpažinties neinu, bet mamytė jau nupirko katekizmą ir tuojau pradėsiu mokytis”. Mokytoja Juknaitienė išsigando. Susikvietusi tėvus į susirinkimą, kalbėjo: “Aš galvojau, kad jūsų vaikai neturi jokio supratimo apie Dievą ir bažnyčią, o pasirodo, kad jie visi tiki, net išpažinties eina. Aš padarysiu viską, kad jūsų vaikai išaugtų ateistais”. — “Mėginkite, — bet vargu ar pasiseks”, — pasigirdo iš salės replika.

ŠIAULIAI

1977 m. spalio 6 d. Šiaulių IX vidurinės mokyklos X kl. auklėtoja Petravičienė liepė pasilikti po pamokų mokinei Daliai Judikavičiūtei kažkokiam “svarbiam reikalui”. Prasidėjo pokalbis.

— Tai kaip, Dalia, stosi į komjaunimą ar nestosi? — užklausė auklėtoja.

— Ne.

— Bet žiūrėk, vaikeli, o kaip tu įstosi į aukštąją mokyklą?

— Neįstosiu ir nereikės.

— Kodėl nenori stoti į komjaunimą?

— Esu tikinti ir nestosiu. Komjaunimo nesuderinu su religija.

Toliau auklėtoja pradėjo mokinę kaltinti, kad ji agituoja kitas mergaites ir todėl klasėje dar yra 10 nekomjaunuolių. Dalia paneigė šį kaltinimą:

— Nejaugi jie neturi savo galvos?

Po ilgo pokalbio auklėtoja Petravičienė parlydėjo mergaitę į namus ir bandė įkalbėti jos motiną, kad Dalia stotų į komjaunimą, tačiau motina pareiškė tikinti Dievą ir jos dukra komjaunuole nebus.

Šiaulių II-sios vid. mokyklos internato IVa klasės mokinys Stasys Semaška yra vienintelis klasėje, kuriam pavyko iki šiol išlikti prievarta neįrašytam į pionierių organizaciją.

1976 m. gruodžio pradžioje klasės auklėtoja mokyt. Dvarionienė įsakė mokiniui S. Semaškai nusipirkti pionierių kaklaraištį. Po kelių dienų mokyt. Dvarionienė paliepė Stasiui užsirišti kaklaraištį ir dalyvauti pionierių sueigoje. Mokinys kaklaraiščo nepirko ir dalyvauti pionierių sueigoje atsisakė. Įtūžus mokytoja taip sugnaibė Semaškai ranką, kad vaiko ranka net tris savaites buvo mėlyna.

Nors ir teko pakentėti skausmo, bet Stasys džiūgavo, kad ir šį kartą jam pasisekė išsisukti iš mokytojų pinklių.

VYTAUTO SAPNAS

Rūtos Stroputės

Chicago, Ill.

premijuotas rašinys

Gyveno Lietuvoje berniukas vardu Vytautas. Jis neturėjo tėvo, nes tėvas žuvo už Lietuvos laisvę karo metu. Vytautas su savo motina gyveno mažame namelyje. Pikti rusai atėmė jo šeimos ūkį ir išvarė juos iš namų.

Vieną vakarą, kai Vytautas jau buvo gerokai paaugęs, jis sapnavo keistą sapną...

— Vytautai, paklausyk! — išgirdo jis balsą. — Čia aš, tavo tėvas, tave šaukiu. Pabusk, vaike!

Vytautas pabudo, atsikėlė, apsižvalgė ir žiūri, kad jis ne savo namuose, o miške.

— Kas tu toks esi? — paklausė Vytautas.

— Neatpažinai? Juk aš tavo tėvas.

Vytautas pažiūrėjo ir tarė:

— Mano tėvas žuvo jau seniai.

— Ar žinai, kodėl tavo motina ir aš pakrikštijome tave Vytauto vardu? — paklausė vėl tėvas.

— Ne, nežinau.

— Tu buvai slapta pakrikštytas Vytautu, nes tavo mama ir aš meldėmės, kad užaugęs būtum toks drąsus ir protingas, kaip tavo protėvis Vytautas Didysis. Netrukus tu būsi aštuoniolikos metų. Esi nebe vaikas, o vyras ir todėl tau reikia žinoti apie savo brangią tėvynę. Lietuva buvo graži, galinga ir stipri...

Žiūri Vytautas, kad jo tėvas gaudžiai verkia.

— Ko, tėtė, verki? Aš žinau apie buvusią Lietuvos galybę...

— Žinai tik iš knygų, — atsakė tėvas, — o tavo širdis nejaučia meilės tėvynei. Sūnau, keliaujame mudu į Sibirą ir pamatysi, kaip baisu būti pavergtiesiems.

Jis nuvedė Vytautą į šaltą ir baisią Sibiro šalį, kur žmonės miršta badu.

— Va, koks badas ir žiaurumas čia, sūnau. Gerai įsižiūrėk. Ar dabar gali girti žiaurią rusų priespaudą?

— O, tėtė, tai baisu! Aš tik iš pasakojimų girdėjau apie Sibiro vargus. Čia iš tikrųjų viskas taip yra.

— Dabar keliausime į Gedimino pilį. Tai pilis, kurioje Lietuvos trispalvė buvo iškelta.

— Kodėl rusai neleidžia dabar trispalvei ten plevėsuoti?

— Rusai nori, kad lietuvių kalba būtų užmiršta, kad lietuviai netikėtų Dievą Tėvą ir Jo sūnų Kristų. Jie nori, kad tikėtų tik jų valdžia ir užmirštų laisvės troškimą. Net Amerikoje gyvenančių lietuvių vaikai beveik pamiršę lietuvišką kalbą, kalba angliškai. Sūnau, juk matai, kaip mes vargstame. Bet tu kovok už Lietuvą ne tik ginklais, bet ir žodžiais!

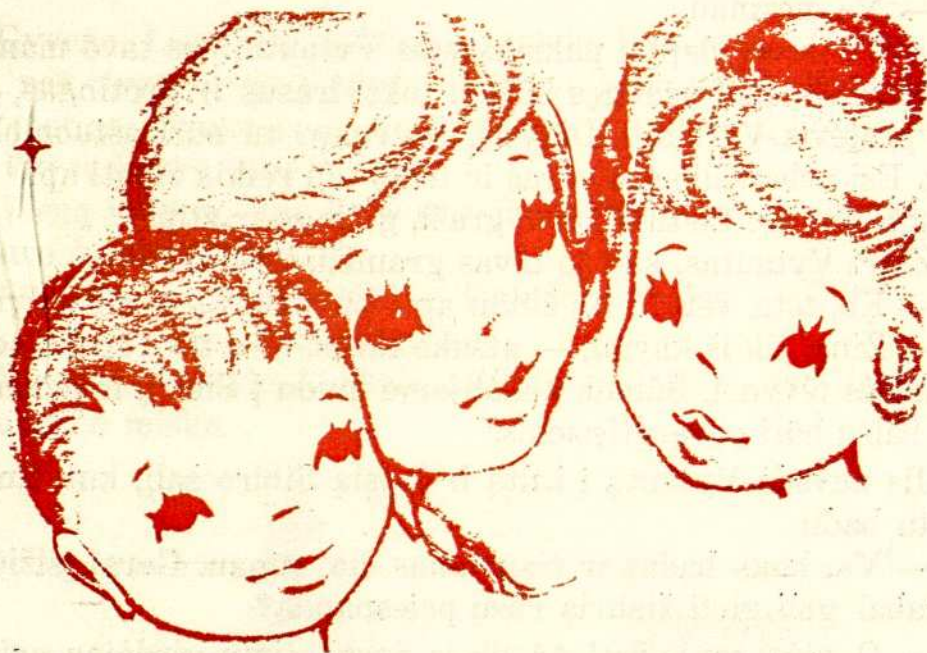
Staiga Vytautas nubudo ir nusikratė miegų.

— Tėtė, tavęs neapviliu! — taria jis garsiai ir tvirtai. — Už tėvynės laisvę aš kovosiu, kad Lietuva prisikeltų stipri ir laisva, kad visi lietuviai, nors išsiblaškę po visus pasaulio kraštus, grįžtų namo!

GRĮŠIM!

Pranas Kozulis

**Užsnigti visi takeliai.
Temsta. Vakaras. Ramu.
Aš mažytis, kaip paukštelis —
Be Tėvynės, be namų.**

**Kas, kad aš esu mažytis?
Bet aš viską suprantu:
Nemunėlio nematyti —
Nematyti jo krantų...**

**Kai pavasario sulauksiu,
Spindulėlių jo švelnių,
Susišauksiu pulką paukščių
Ir keliausiu į namus.**

**Jie, plasnodami sparneliais,
Lėks į Lietuvą pro mus:
Mes visi, kaip tie paukšteliai —
Į Tėvynę, į namus!**

MISLĖS

Viską girdi, viską mato,
o nieko nesako.

elkias

Už žaibą greitesnės,
už žvaigždę mažesnės.

Visą žemę apibėga
ir dangų apeina.

syka

Be kirvio, be plaktuko
pastatytas šis namukas.

zildas

Vaikščiojo mergelė
po žaliąją pievelę,
išbarstė baltus karoliukus.
Mėnulis matė, nepasakė,
Saulė kėlės ir surinko.

sara

Vienas sako: bėkim, bėkim.
Antras sako: čia stovėkim.
Trečias sako: palinguokim.

jasvė, kuoma, sidem

AKYS

Irena Grigaitienė

Mūsų akys daug mato.

Jos mato skirtingas spalvas ar skirtingų linijų kryptis.

Jos mato paukščio grožį.

Jos mato pavojų.

Jos mato rasos lašą ant žolės ryte, ar vaivorykštę po lietaus.

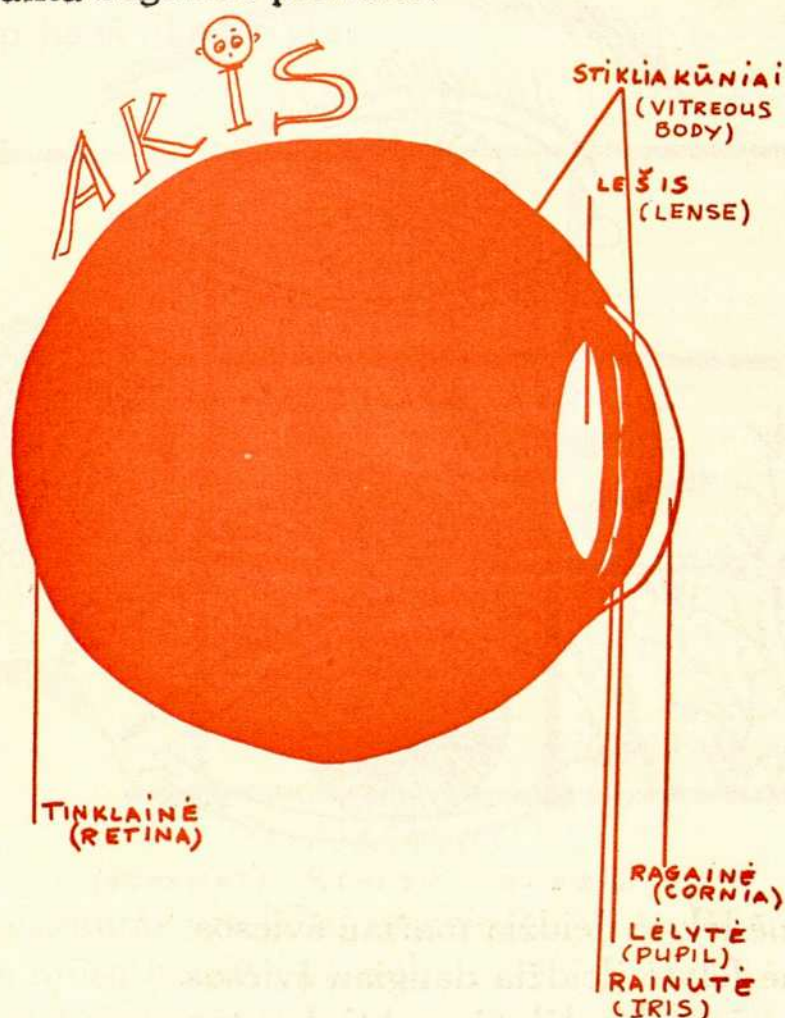
Akys gali matyti čia pat gulintį akmenuką,

o sekančią akimirką gali matyti toli skrendantį lėktuvą.

Akys pamatę daiktą mato, ar jis juda, ar stovi.

Akys mums yra labai reikalingos.
 Jos mūsų kūne yra įdėtos labai saugioje vietoje.
 Jos yra apsuptos kaulo, ir tuo apsaugotos nuo sumušimų.
 Užpakaly akių yra minkštas taukų sluoksnis,
 kuris apsaugo akis nuo sutrenkimų.
 Kad akys būtų švarios, mes turime akių vokus,
 kurie mirkčiojant išvalo nešvarumus iš akių.
 Antakiai ir blakstienos apsaugo akis nuo dulkių
 ir nuo kakta bėgančio prakaito.

Akis susideda iš šių pagrindinių dalių:
 ragainės (cornia), stikliakūnio (vitreous body),
 lešio (lense) ir tinklainės (retina).

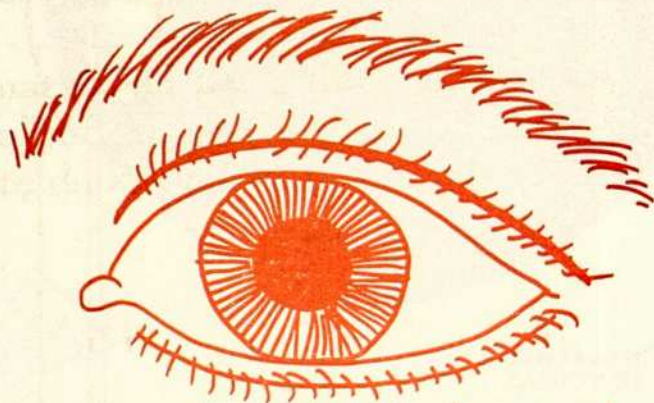
Ragainė akiai reikalinga lygiai kaip stikliukas ant rankinio laikrodėlio. Ji yra kieta, permatoma ir veikia kaip padidinamas stiklas.

Viskas ką mes matome pereina per ragainę kaip šviesos spinduliai.

Tuoj pat už ragainės yra rainutė (iris) su lėlyte (pupil) centre. Rainutė yra mėlynos ar rudos spalvos ir sumažina ar padidina lėlytę.

MAŽA LĖLYTĖ (ŠVIESOJE)

DIDELĖ LĖLYTĖ (TAMSOJE)

Mažesnė lėlytė įleidžia mažiau šviesos.

Didesnė lėlytė įleidžia daugiau šviesos.

Todėl mūsų akių lėlytės naktį, kai tamsu,

būna didesnės, o dieną, kai šviesu, mažesnės.

Mes galime net pajusti ar matyti akių lėlyčių padidėjimą, išeidami iš tamsaus kambario į šviesą.

Tai ką mes matome pereina paeiliui per ragainę, lėlytę, lešį, stikliakūnį ir atsimuša, kaip kine ant ekrano, į akies tinklainę.

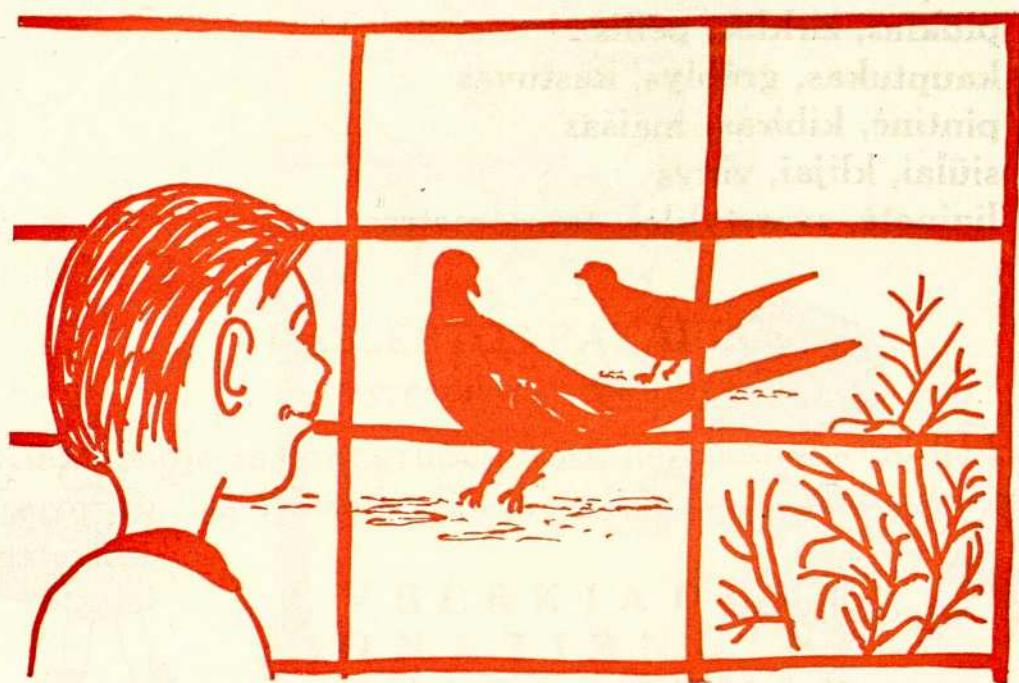
Paveikslas ant tinklainės būna atvirkščias.

Iš tinklainės eina daug nervų (atrodo kaip siūlai) į mūsų smegenis.

Šie nervai perduoda paveikslo išvaizdą mūsų smegenims.

Smegenys paveikslą apverčia, ir mes

paveikslą suprantam pagal šiuos siunčiamus signalus taip, kaip jis iš tikrųjų yra.

Mūsų akys mums yra labai svarbios.

Akys yra mūsų langai į pasaulį.

Vakare, kai einame miegoti, ant mūsų akių užsitraukia užuolaidos — mes užsimerkiam.

Rytoj ryte vėl atsimerksime ir daug ką pamatysime.

paruošė Ramunė Račkauskienė

PANAŠŪS DAIKTAI

A. Kaip sekantys daiktai panašūs?

1. piūklas, žirkklės, peilis
2. kauptukas, grėblys, kastuvas
3. pintinė, kibiras, maišas
4. siūlai, klijai, vinys
5. liniuotė, svarstyklės, termometras

B. Po šių sakinių parašyk arba nupiešk įrankius ar daiktus, kuriuos naudojame.

1. Šiais įrankiais dirbame žemę darže.
2. Šiuos daiktus naudojame ką nors matuoti.
3. Šie dalykai naudingi ką nors nešti.
4. Šiais įrankiais piauname arba kerpame.
5. Šiais daiktais lipdome, taisome ar statome.

MISLĖS

Kol rija yra gyvas, kai tik gauna vandens — miršta.

(Tai labai karštas ir pavojingas dalykas.)

Nors sėdi viename kampe, gali visą pasaulį apkeliauti.

(Mes tą dalyką vartojame, kai laišką rašome.)

Buvo trys broliai: Petras, Linas ir Tomas. Petras trejais metais jaunesnis už Liną. Tomas yra penkiais metais vyresnis už Petrą. Kuris berniukas jauniausias? Kuris vyriausias?

PASLĖPTOS PATARLĖS

(vyresniems vaikams)

Kiekvienoje raidžių grupėje rask nereikalingą raidę, kuri kartojasi. Ją išbrauk. Tada galėsi paskaityti paslėptas patarles.

1. V B E R K I A D U B B
O N A T I B N G I N I
O V A B L G O B M A B
2. I R Š D U N I D U I N
U G R A D U Ž T O K A
D U L O N E M E D S K
3. K A I P U P A S I U
K L O S I U T A I P
I Š M I U E G O S I

LIETUVOS DIDVYRIŲ GALVOSUKIS

Vasario mėnesį minime Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Prisimename mūsų tautos garbingą praeitį. Ar galite atspėti, kokie čia Lietuvos istorijos žymieji žmonės suminėti? Galima naudotis alfabetine lentele.

A-1 B-2 C-3 Č-4 D-5 E-6 Ė-7 G-8 I-9 J-10 K-11
L-12 M-13 N-14 O-15 P-16 R-17 S-18 Š-19 T-20
U-21 V-22 X-23 Y-24 Z-25 Ž-26

Jis suvienijo Lietuvos valstybę ir 1253 metais buvo vainikuotas Lietuvos karaliumi.

1. 13 9 14 5 1 21 8 1 18

Jis sapnavo geležinį vilką ir 1323 metais pastatė Vilniaus miestą.

2. 8 6 5 9 13 9 14 1 18

Jis su broliu Kęstučiu pradėjo valdyti Lietuvą nuo 1343 metų. Jo laikais Lietuva buvo didžiausia valstybė visoje Europoje.

3. 1 12 8 9 17 5 1 18

Didysis Lietuvos Kunigaikštis, kuris padarė Lietuvą galingą valstybę ir pašalino kryžiuočius 1410 metais.

4. 22 24 20 1 21 20 1 18

Ji su savo tarnaite išgelbėjo Vytautą iš kalėjimo.

5. 15 14 1

Jis yra Lietuvos Šventasis.

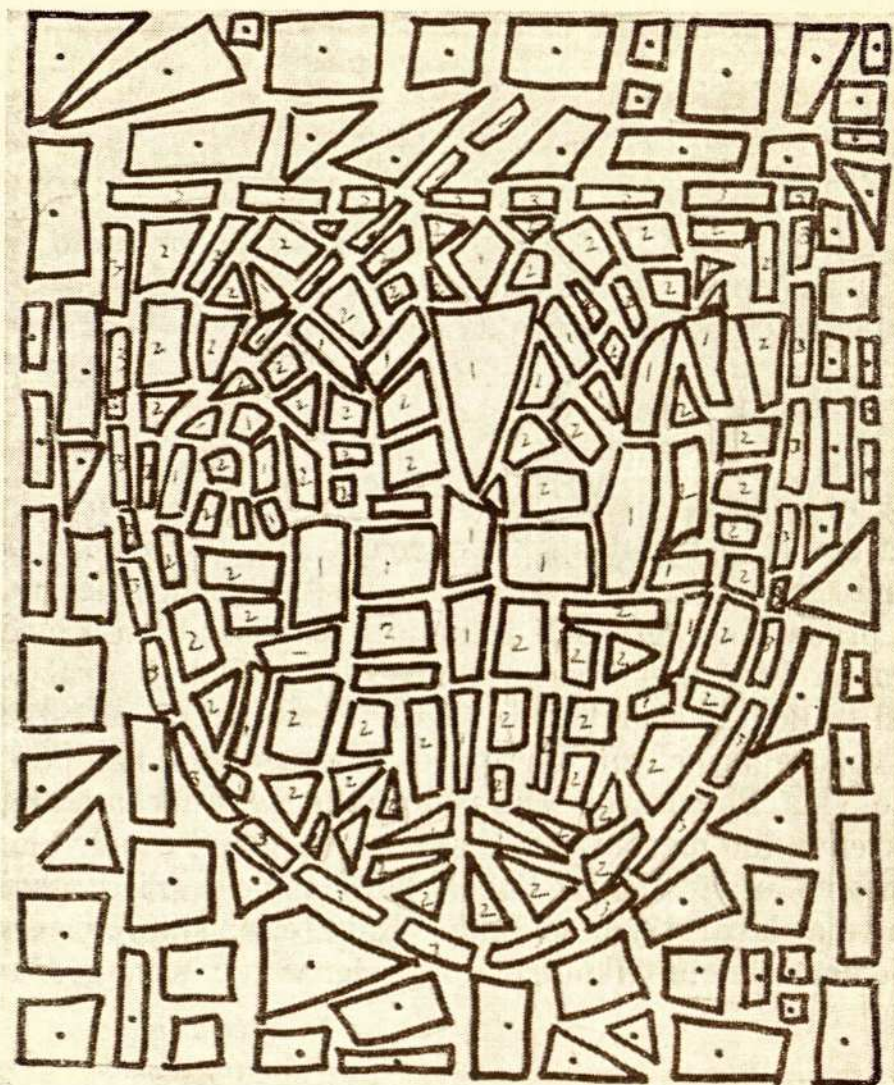
6. 19 22 11 1 25 9 13 9 6 17 1 18

Ji buvo Lietuvos Didžioji Kunigaikštienė.

7. 2 1 17 2 15 17 1 17 1 5 22 9 12 1 9 20 7

Ji 1831 metais drąsiai kovojo už Lietuvos laisvę sukilime prieš rusus.

8. 6 13 9 12 9 10 1 16 12 9 1 20 6 17 24 20 7

Imk pieštuką — viens, du, trys,

Tuoj žinosi: čia — — — — — !

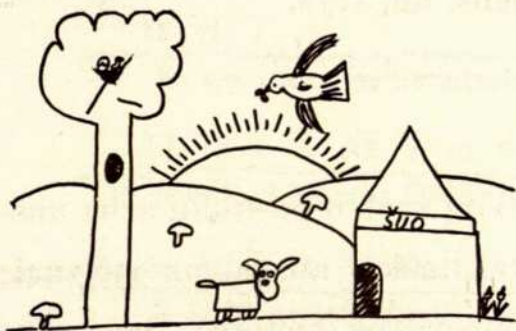
Šiam paveikslui nuspalvoti reikia trijų spalvų pieštukų arba vaš-
kinių kreidų. Langučius pažymėtus tašku, nuspalvok mėlynai;
langučius pažymėtus numeriu 3, nuspalvok geltonai; langučius
pažymėtus numeriu 2, nuspalvok raudonai; likusius palik baltus.

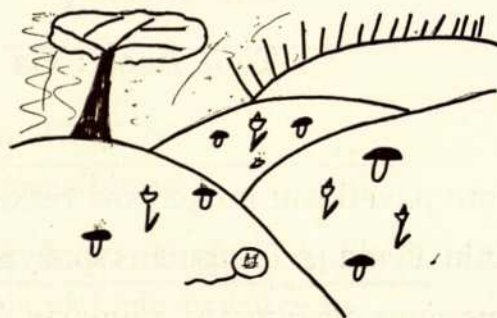
METŲ LAIKAI

Yra keturi metų laikai. Kiekvienas turi savo reikšmę mūsų gyvenime. Pirmiausia — pavasaris. Visi medžiai, gėlės ir kiti augalai pradeda sprogti. Žolė žaliuoja ir paukščiai parskrenda iš šiltų kraštų. Tada ateina vasara. Yra šilta, saulėta ir gražu. Galima eiti maudytis, sportuoti ir žaisti. Saulė pakyla anksti rytą ir vėlai vakare nusileidžia. Bet galbūt geriausia yra, kad nereikia eiti į mokyklą. Po vasaros seka rudenio. Dienos pradeda trumpėti. Lapai krenta nuo medžių ir vaikams reikia grįžti į mokyklą. Nė nepajuntame, ir jau žiema! Darosi labai šalta ir sniegas krinta. Šiaurės vėjas labai stiprus ir šaltas. Tada reikia šiltai apsirengti. Taip, tie keturi metų laikotarpiai kiekvienas turi savo grožį.

*D. Pažerunas
Toronto, Kanada*

*Andrytė Giedraitytė
Los Angeles, CA*

*Teresytė Giedraitytė, 7 m.
Los Angeles, CA*

MĖGSTAMIAUSIAS MĖNUO

Clevelando šv. Kazimiero lituanistinės
mokyklos mokiniai pasisako

Mano mėgstamiausias mėnuo yra...

...Sausis, nes tada yra mano gimtadienis, ir man labai linksma. Mes einam į gražų restoraną. Grįžtam namo, ir mama mums skaito knygą.

Rimas Balašaitis

...Gegužis. Mano gimtadienis yra gegužio mėnesį. Viskas pradeda žaliuoti ir oras šilti. Visa gamta graži.

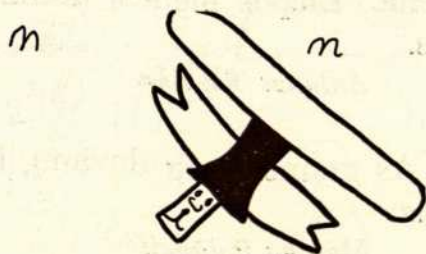
Maris Kampe

...Gegužis. Tada yra mano gimtadienis. Aš gaunu dovanų. Atvažiuoja mano močiutė, dėdukas ir dėdė.

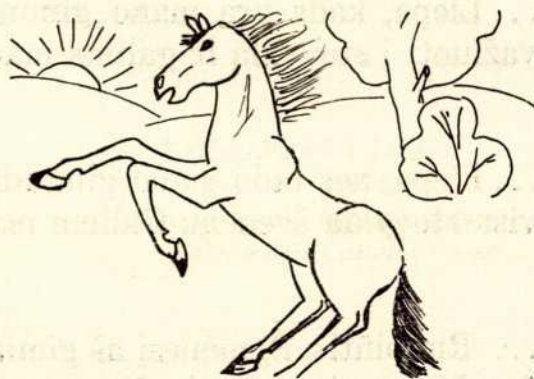
Kristina Baker

...Gegužis, nes tą mėnesį aš gimiau. Tada mėlynas dangus, gėlės kvepia ir peteliškės skraido.

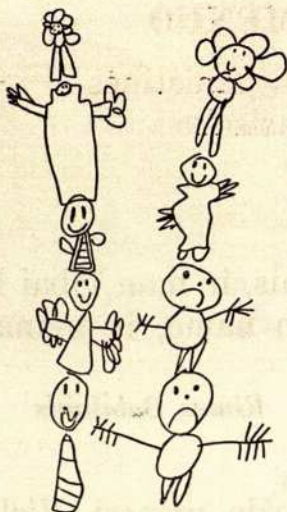
Vanessa Schaser

Joris Jurašas
W. Orange, N.J.

Gintarėlis
iš Lietuvos

*Cirkas — žmonės stovi
vienas ant kito.
Elenutė Tižūnėlytė, 4½ m.
Chicago, IL*

... Birželis, užtai kad tada yra mano gimtadienis ir aš gaunu dovanų ir valgom tortą. Man patinka birželis ir todėl, kad tada yra paskutinės mokslo metų dienos.

Darius Minkūnas

... Birželis, nes tada prasideda stovyklos.

Edas Kijauskas

... Birželis. Tada yra mano gimtadienis ir pradžia vasaros atostogų. Šilta ir smagu, galima maudytis ir tenisą žaisti ir stebėti broliuką, žaidžiantį "baseball". Visos gėlės žydi margais žiedais.

Daina Mataitė

... Liepa, kada yra mano gimimo diena. Liepos mėnesį galima važiuoti į stovyklą ir galima maudytis.

Antanas Taraška

... Liepa, nes tada mano gimtadienis. Aš gaunu daug dovanų, ir visa stovykla švenčia. Galima maudytis.

Monika Palūnaitė

... Rugpiūtis. Šį mėnesį aš gimiau. Oras būna labai gražus ir šiltas. Mano gimtadienio dieną pas mane ateina mano draugai. Tą dieną gaunu daug dovanų. Tos dienos aš laikiu visus metus.

Tauras Bublys

... Lapkritis, nes tada švenčiame Padėkos dieną.

Kelly Ann Walsh

... Gruodis, nes tada pats gražiausias metų laikas. Lauke daug sniego. Visur gražu.

Matas Burdett

... Gruodis, nes yra daug dienų, kada nėra pamokų, ir mano draugas atvažiuoja. Aš būnu su giminėmis ir žaidžiu. Per Kūčias valgom plotkeles.

Ričardas Matas

... Gruodis, nes mes važiuojam slidinėti ir pačiūžom čiuožti.

Darius Steponavičius

... Gruodis, nes aš gaunu dovanų. Yra daug sniego, ir kartais negali važiuot į mokyklą. Mes galim čiuožt pačiūžomis.

Saulius Puškorius

... Gruodis. Gruodžio 25 yra Kristaus gimimo šventė — Kalėdos. Man patinka puošti eglę, padėti mamai paruošti Kūčių stalą ir laukti Kalėdų senio.

Nida Marcinkevičiūtė

**KALĖDOS — Jėzaus
gimimo šventė**
Alicija Krakauskaitė, 6 m.
Toronto, Canada

piešinys Ritos Stukaitės
Chicago, IL

ŽIEMA

Baltos snaigės žemėn krinta,
Dengia žolę ir medžius.
Saulėj sniegas šviečia, žvilga,
Džiugina visus vaikus.

Jau žiema. Žiema atėjo!
Nors ir šalta, bet smagu.
Senis šaltis veidus dažo,
Nosys rausta nuo speigų.

Rasa Valaitytė
Chicago, IL

MOKYKLA

Saulė šviečia,
Gaidžiai gieda.
Mes važiuojam
Į mokyklą.

Pieštukais rašysim,
Iš knygų skaitysim.

Į lietuvišką mokyklą
Mes važiuojame!

Danutė Grajauskaitė
Hamilton, Canada

piešinys Klarisės Bacevičiūtės, 7 m.
Sao Paulo, Brazil